

«Я СПРАВЖНЄ ШАСТЯ ПІЗНАЮ,

Валентина ШПАК

Торував свій шлях в історії 1977 рік. Термін існування Кременецького педагогічного училища добігав першого десятиліття. Після переїзду Педагогічного інституту до м. Тернополя в цих приміщеннях і було відкрито педагогічне училище, а частина інститутських викладачів залишилися в ньому працювати: викладач педагогіки В.С.Редько (очолив училище), викладачі хімії В.М.Мануїлов (став заступником директора), В.А.Рудзінський, викладач математики Т.К.Кучернюк, викладач фізики Г.Р.Стиранкевич та ін. Вони задали високий рівень теоретичного та практичного навчання в училищі, що визначило в подальшому відповідні вимоги до викладачів, які згодом ставали на педагогічну стежку. Кременецьке педагогічне училище на той час уже мало своє обличчя, сформований колектив, де склалися певні професійно-педагогічні традиції, стиль праці, котрі визначали ефективну підготовку студентів до майбутньої самостійної педагогічної діяльності.

Саме в той час прийшов до педагогічного училища Богдан Іванович Романюк. Він на той час здобув вищу освіту в Одеському державному педагогічному інституті імені К.Д.Ушинського за спеціальністю «Викладач живопису і графіки» й пишався тим, що вчився у неперевершеного педагога і самобутнього художника Семена Гармізе, який усе життя був для нього взірцем і спонукав до творчості. Молодий, вродливий, ставний, з уважним поглядом, спокійний і врівноважений, з гарними манерами та гідним вихованням — таким прийшов Богдан Романюк до нашого навчального закладу, де став викладати образотворче мистецтво. Згодом ми побачили в ньому талант художника, майстерність педагога, тактовність, делікатність та високу інтелігентність людини і вихователя молоді.

Його колишні вихованці на зустрічах через багато літ висловлюють Богданові Івановичу найкращі, найщиріші слова шани, визнання, вдячності, згадують прекрасні роки навчання, залучення до мистецтва, розвитку художніх та естетичних смаків і здібностей до самостійного творення прекрасного.

Багато випускників педагогічного училища, коледжу, а згодом гуманітарно-педагогічного інституту, де продовжував працювати педагог, засвоїли науку талановитого маляра, стали вчителями образотворчого мистецтва і нині дбають про художній розвиток школярів. Значна частина стали його колегами по пензлю та по кафедрі образотворчого мистецтва, працюють нині в Кременецькій гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка. Це Дмитро Синенький, Оксана Качаловська, Богдана Гуменюк, Юлія Янчук, Іванна Погонєць, Наталя Панчук та інші. Вони займаються не лише не лише науково-педагогічною діяльністю, а й малярством, беруть участь у художніх виставках.

Є серед випускників Богдана Івановича й такі, що займаються власною малярською творчістю: Наталю Якубчик (Білецьку), що мешкає нині в Почаєві, приваблює живопис та іконопис, її ікони знаходяться у багатьох духовних храмах та людських домівках; Віктор Онопрійчук із Рівненщини щедро використовує дарований йому талант, сприймає світ у яскравих кольорах, відтворює його дивовижну красу і дарує своєю творчістю радість людям. А в своїй праці ще й досі послуговується порадами, настановами талановитого майстра-вчителя.

Нахил до малювання став виявлятися у Богдана Івановича дуже рано. Завжди у нього зберігався невеликий листок картону із картинкою сибірської природи, яку сприйняло дитяче око та зобразила дитяча рука майбутнього художника. То була природа села Осінники Кемеровської області, яка нагадувала хлопчині милі серцю краєвиди краю, де він зростав, де минули роки його дитинства...

Народився Богдан Романюк 3 січня 1939 року на невеличкому хуторі поблизу села Черниці, що на Львівщині. Нелегко жилося родині бідного селянина, у якого підростало шестеро дітей, з яких Богдан був наймолодшим. 1947 року радянська влада вислала всю сім'ю Романюків на «перевиховання» до Сибіру лише за те, що жили на хуторі й до них могли заходити українські повстанці...

Так сім'я Івана Романюка опинилася в Кемеровській області, в селі Осінники, де хлопчик потягнувся до малювання. Він спочатку копіював усе, що потрапляло на очі, згодом став малювати природу, яка нагадувала рідне село, хутір, хатину, де жила родина, горби Кременецьких гір та вузьку, мілководну й тихоплинну річку Ікву. Робив спроби малювати людей — і вдавалося передати характерні риси їх обличчя. На його малюнках легко впізнавали конкретних людей.

Батько ще в молодості захоплювався музикою, навіть змайстрував собі скрипку. Його захоплення передалося синові: він мав музичний слух, сам у 13 років навчився грати на гармоші, що була в товариша.

На вигнанні, коли поселенці дізналися про його здібності, то почали запрошувати хлопчину в бараки, щоб музикою звеселяв їх сіре невольничє життя. Пізніше юний музикант навчився грати на баяні, з яким не розлучався все життя.

1957 року сім'я Івана Романюка повернулася в рідне село. За кошти колгоспу Богдана направили до Львова на річні курси керівників художньої самодіяльності. Закінчивши їх, він став завідувачем клубу в селі Черниці.

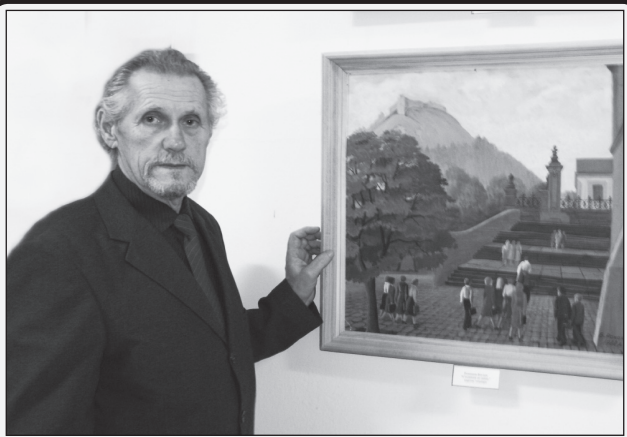
Згодом три роки служив у танкових військах на Уралі, службу поєднував із захопленням співами, музикою та малюванням.

Після демобілізації продовжував працювати завклубом. Згодом одружився і переїхав на батьківщину дружини, Віри Лазарук, у село Чистоподи Зборівського району, де прожив п'ятнадцять років. Тут розквітли і знайшли застосування

його здібності: він працював учителем співів, малювання та праці. У вільний час багато малював, здобув вищу художньо-педагогічну освіту в Одеському державному педагогічному інституті ім. К.Д. Ушинського.

Із 1972 року Богдан Романюк став виставляти свої картини на районних, обласних вернісажах. Як сільський житель, він найчастіше обирав сільські пейзажі, показував красу і багатство природи рідного краю. «Весна», «Великий хліб», «Блакить», «Зустріч сонця», «Весняні берізки», «Вечоріє», «Осінь», «Пасіка в лісі» — це ті полотна, в яких молодий художник милується рідною природою і викликає естетичні переживання в кожного, хто споглядає ці картинки живої природи.

А яка спостережливість, уміння помітити і звернути нашу увагу на, здавалося б, звичні й буденні речі, що оточують людей і вимагають придивитися, прислухатися, насолодитися багатством, різноманітністю явищ світу природи і нашого життя: перший ранковий сонячний промінь, перша весняна зелень, розквітлий бузок чи верболиз, дзвінке джерельце криш-

ВІД ХРАМУ ЗЕМНОГО —

ДО ХРАМУ НЕБЕСНОГО...

Ніна БАГНЮК

У читальному залі академії відбувся вечір пам'яті Богдана Романюка — багатогранної Людини-митця: художника, музиканта, поета, педагога, беззавітно відданого своєму покликанню. Тут були присутні представники викладацького і студентського колективів, засобів масової інформації академії та міста, дочка і послідовниця художника Жанна Трищук.

Організувала і відкрила захід колега Б.І.Романюка по кафедрі і соратниця по пензлю, керівник мистецьких гуртів "Палітра" і "Натхнення" Тетяна Балбус. Вона попросила присутніх вшанувати пам'ять митця хвилиною мовчання, після чого відбулася презентація книги Богдана Романюка "Терниста стежина", що буквально в останні дні його життя побачила світ у тернопільському видавництві "Терно-граф" і була здійсненням заповітної мрії автора.

Ще один колега по мистецтву, відповідальний за випуск цього видання Антон Грив, детальніше розповів про структуру книги, яка вмістила і життєві спогади, і поезію його близького друга.

Слово брали дочка художника Жанна, завідувач кафедри української філології та суспільних дисциплін Олег Василюшин, проректор з навчальної роботи Марія Боднар, літературний редактор газети "Замок" Ніна Багнюк. І кожному було важко говорити, бо невідворотно доля забрала з життя найдорожчого батька, надійного друга, педагога-наставника, душевного сусіда. А вся кременецька громада втратила свого улюбленого митця, творчість якого кілька десятиліть була еталоном класичного відтворення краси довколишньої природи.

Останнім часом українці часто повторюють болючу фразу про те, що герої не вмирають. А хіба помирають творці краси? Коли говорити про Богдана Романюка, то відповідь на це питання має надто широкі параметри: по мимо безлічі картин, які буквально переповнюють невеличке помешкання, де жив і працював художник, — його полотна радують зір шанувальників у рідному місті, і в музеях та різноманітних установах України, і далеко за її межами, в країнах Європи та на американському континенті.

Звичайно, глибину болю втрати ще дозго не зможе заглядати час, проте невмирущість яскравого таланту робить митця безсмертним. Він лишив себе у душевних спогадах близьких людей, у вдячній пам'яті колег і студентів. А картини — очі його душі — вічно дивитимуться на нас із висоти Господнього Небесного Храму.

талево чистої води, хмарки на небосхилі, віддзеркалені у воді, усміхнений соняшник, золотисті клени — ніщо не залишається непоміченим для допитливого ока художника.

Уже перші виставки засвідчили, що художник Богдан Романюк, на думку фахівців, добре оволодів технікою письма аквареллю, гуашшю, темперою, та найбільше полюблив писати олійними фарбами. Окрім пейзажів, з'являлися портрети, тематичні багатофігурні композиції, жанрові картини («Зміна», «Молодіжка ланка», «Клянемось» та ін.)

Уже в цей період своєї творчості художник засвідчив,

що він людина, котра безмежно любить свій край, людей, тонко їх відчуває і в своїх картинах передає глибокі переживання від сприймання всього, що його оточує і надихає.

1977 року Богдан Романюк із сім'єю переїздить до Кременця, міста чарівної природи і неповторної історії, де поряд іде сучасне та минуле, де пам'ятники архітектури поєднуються із модерними спорудами, а мальовничі краєвиди — скрізь, досить лише підняти голову та підвести очі. А кожна вулиця, кожен куточок — художня картина: сідай і малюй!

Кременець та його околиці зачарували художника навіть прив'язали до себе тисячами невидимих ниток. І він з радістю та трепетом у серці скорився тій небаченій красі, яку не описати, не оповісти словами, але можна передати легким штрихом олівця, пензлем, різнобарв'ям фарб, музикою, що бере свій початок десь у глибині душі і, пройшовши крізь шквал почуттів, омившись у колір, звук, запах, смак і дотик, виливається на полотні образом. І народжується картина. Вона живе, дихає, кожним подихом видає свого творця, як дитина батька.

І дійсно, художник Романюк закохався у прекрасне старовинне місто, куди привела його прихильна доля, не шкодував часу на його пізнання та сил на відображення в художніх полотнах. Із етюдником в руках у будь-яку пору року його можна бачити в різних куточках Кременця. Маляр прагнув на своїх полотнах зберегти природу, архітектуру та людей і дав можливість тим, хто торкається його художньої творчості, милуватися усім цим разом із ним. І щороку більше десятка довершених творів — пейзажів, барвистих натюрмортів, портретів — з'являються з-під його пензля.

У багатьох його ліричних пейзажах є зображення давньої архітектурної споруди — колишнього єзуїтського колегіуму з костолом та навчальними приміщеннями. Зображення монументальної величної споруди зблизка, а також архітектурні пейзажі із зображенням виразних її частин — балюстради стають окремими картинами.

Цікавими є цілий ряд художніх полотен, на яких художник зображає місто Кременець із його центральною історико-архітектурною спорудою в різних проекціях, з різних географічних точок: то він дивиться на місто з гори Воловиці, то з Калинівки, то охоплює зором з висоти пташиного польоту, перебуваючи на Замковій горі.

На багатьох картинах з особливими почуттями захоплення та замилювання зображає художник Богдан Романюк Замкову гору — ось вона в ореолі весняної ніжності квітучих біло-рожевих дерев, котрі наповнюють навколишнє духмяними пахощами свіжості та аромату, які ми відчуваємо, сприймаючи картину. На іншій картині ми бачимо Замкову гору в осінньому полум'ї дерев, які скоро перетворять на попіл цю нетривалу, але таку виразну красу.

Богдан Іванович так писав про своє малярство:

Малюю Замкову гору...

Вона з туману силуетом виринає.

А сяйво сонця ранньої пори

Усе навколо оживляє.

Засяють куполи й хрести

На храмах у долині.

І хочеться це все перевести

У мову барв, тонів і ліній.

На полотнах Богдана Романюка ми бачимо архітектурні споруди, які відродилися останніми роками, засяяли золотом бань та зазвучали мелодією дзвонів: «Церква Чесного Хреста», «Богоявленський монастир», «Преображенська церква», «Козацькі церкви», «Підкамінь», «Перемисьль», «Почаївська лавра», «Острого. Замок», «Ранок у Тернополі» та інші.

На виставках художника ми потрапляємо в різні куточки міста, розглядаючи його в різний час доби, то з гори, то з вікна, то з боку парку, після дощу чи то в сонячну погоду, милуючись будиночком одинокої літньої жінки, вулицею весняного чи зимового міста, містком через потічок. І скрізь відчуваємо власний погляд художника, його поетичну, дуже чутливу душу.

Богдан Романюк закоханий у матінку-природу, і коли пише з натури, то ніби зливається з нею, перебуває в полоні неповторних барв і чарівних звуків. Краса навколишнього світу для нього є джерелом невичерпного натхнення. На світ він дивиться з інтересом і все сприймає через призму любові.

Його картини народжуються за законами краси, яка хвилино глядача, приносить естетичну насолоду, збуджує радісні почуття, робить душу лагіднішою, людянішою. Кожна його картина має свій настрій, свою тональність і ритм. Гама кольорів — багата, ніжна і виразна.

Я люблю літні теплі вечори,

І туманні прохолодні ранки.

На місто я люблю дивитися згори

І милуюсь ним безперестанку.

Якщо в душі горить вогонь мистця,

Байдужим не залишишся ніколи.

Тож я малюю храми й замки Кременця

І схили мальовничих гір, і доли.

Так про себе писав художник, а ми це бачимо, усвідомлюємо, розглядаючи картини великого майстра.

У кожную картину, суміш фарб і мазків митець вкладає своє серце і свою душу і виставляє їх на людський суд. І кожен споглядач, відкриваючи для себе художні образи картини, забирає з собою і часточку душі автора, і його погляд, і думки, і почуття, збагачуючи свою сутність, стаючи уважнішим до всього навколишнього, добрішим, щирішим. А часточка серця художника продовжує жити у кожного, хто доторкнувся своїм серцем до його творчості.